

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v sredo 2. januarja 1884.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo ročbo, stare gospode naročnike pa, katerim poše koncem leta naročnina, prosimo, da jo o pram času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

Izjava za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

vse leto	13 gld. — kr.
pol leta	6 „ 50 „
četrt leta	3 „ 30 „
jeden mesec	1 „ 10 „
pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Izjava.

I.

Gledé na to, da so slovenski poslanci zdanjo vlado, odkar je nastopila, v vseh zastopih zvesto in lojalno podpirali ter brez ugovora glasovali za vse vladne predloge;

gledé na to, da so vse to storili, ker je vlada pri svojem nastopu narodno ravnopravnost proglasila za svoj program in so torej slovenski poslanci za trdno nadejali se, da bode vlada načela narodne ravnopravnosti dejansko izvršila nasproti vsem Slovencem;

gledé dalje na to, da vladnih namenov v tej smeri ni soditi samo po tem, kar vlada stori za Kranjsko, ampak tudi po tem, kakor ona postopa v

drugih deželah, kjer se Slovenci še vedno brez-uspešno potezajo za svoje narodne pravice in v tem jim usiljenem boji svoje moči troše — sebi, vsemu slovenskemu narodu in državi na škodo; —

gledé na vse to in zlasti z ozirom na poslednje zasedanje kranjskega deželnega zbora, v katerem je slovenska večina s svojim zmernim postopanjem dejansko dokazala svojo pravičnost in spravljivost:

klub slovenskih poslancev kranjskega deželnega zbora za gotovo pričakuje, da bode visoka vlada resno in brez odloga izvršila narodno ravnopravnost za vse Slovence.

II.

Gledé na to, da je vlada obljubila, svojo posebno skrb obračati v zboljšanje materijalnih razmer dežel in v povzdigo poljedelstva, obrtništva in trgovine;

da je v tem oziru res že mnogo koristnega storila za vso državo, kakor tudi za posamične dežele, zlasti z gradnjo raznih železnic, zboljšanjem cest, uravnavanjem rek, pospeševanjem obrtniškega in poljedelskega pouka; —

da se je pa v vseh teh ozirih za Kranjsko doslé primeroma premalo storilo:

klub slovenskih poslancev kranjskega deželnega zbora nujno prosi: visoka vlada naj se blagovoljno ozira tudi na raznovrstne potrebe in opravičene želje dežele Kranjske.

Club slovenskih poslancev kranjskega deželnega zbora.

Grasselli, dr. vitez Bleiweis, dr. Vošnjak, I. Murnik, dr. Poklukar, Klun, prof. Fr. Šuklje, dr. Af. Mosche, dr. Papež, dr. Makso Samec, Luka Svetec, Jožef vitez Schneider-Treuenfeldski, Bl. Mohar, Janko Kersnik, Edvard Dev, Matej Lavrenčič, Primož Pakiž, dr. Jurij Šterbenc, Oton Detela, dr. Dolenc, Luka Robič, V. Pfeifer, Karol Rudež.

To izjavo je klub slovenskih poslancev kranjskega deželnega zbora poslal prevzvišenemu gospodu c. kr. ministerskemu predsedniku, tistim svojim članom pa, ki so ob jednom državni poslanci, naložil, naj ustno visocemu ministerstvu podrobneje razložé potrebe slovenskega naroda in kranjske dežele.

Vseh 23 slovenskih poslancev kranjskega deželnega zbora je podpisalo izjavo. To je dokaz, da ni nobenega razpora niti razkola mej njimi, nego da so v političnih načelih popolnem složni mej seboj in solidarni, in da se vsi verno drže starega narodnega programa, katerega dejansko uresničiti je vsem jednaka skrb, čeravno so v posameznih slučajih kedaj različnega mnenja. Zatorej klub slovenskih poslancev kranjskega deželnega zbora po pravici sme pričakovati, da bode slovensko in pošteno misleče nemško novinarstvo opustilo vse očitanje in hujskanje zoper klubove člane, pa skupno s poslanci delalo za blagost slovenskega naroda in mile domovine.

Le v slogi je moč.

V Ljubljani v 31. dan decembra 1883.

Stalni eksekutivni komité
klubu slovenskih poslancev kranjskega deželnega zbora.

Na starega leta dan.

×. Zopet je končano jedno leto in prišteto je dolgej vrsti prednikov, ki so zatonili v preteklosti morje. Kako kratka in nepomenljiva je doba jednega leta, ako se primerja neskončnosti! Kako malo prostora zavzemajo dogodki jednega leta v svetovnej zgodovini! In vender je tudi tekom jednega leta človeštvo živelo in delovalo, vsak posamičnik in celi narodi napenjali so svoje moči v manj ali bolj vzvišeno svrhu in v prirojenem boji za obstanek skušali so utrjevati svoje postojanke.

V občnej svetovnej zgodovini 1883. leto ne bode zavzimalo posebnega ali vsaj ne odličnega prostora. Zaznamovale ga neso krvave vojne, in elementarna pojava na Ischiji in Krakatoi, ki sta sicer

LISTEK.

Časnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Častiti čitatelj naj ne pričakuje od pisatelja tega lista, da bi mu navajal plačane te časnikarje, ki pišejo po naročilu ministrovem v razne novine, ki ali ministerstva željam in nameram pot gladijo mej občinstvom ter zagovarjajo njega sklepe in na redbe, ali pa odbijajo napade ministerstvu sovražnih novin. Nikdo ne pozna vseh teh tičev, pozna jih le voditelj, ki jih v najem jemlje. Pisatelj pozna le imena nekaterih voditeljev, ki so imeli opraviti ali imajo še opraviti s tem poslom. Jako spretna sta bila začetkom dr. Weil in zaplaninski (ultramontanec — zlatega konja za dobro slovensko besedo!) Mayer. Močno slovel je baron Maks Gagern, ki je deloval v ministerstvu zunanjih zadev ter je do leta 1865 vodil časopisje. Po odstopu

Schmerlingovega ministerstva bila je skupna novinarska pisarna podrejena ministru grofu Mensdorffu. Vodil jo je pa za malo časa ministerski svetovalec Fidler, pozneje pa poslanstveni svetnik Grüner, ki pa je kmalu zapustil svoje službo ter šel za generalnega konzula v Lipsko. Najbrže iz peresa tega Grünerja so v oktobru 1865 prijavile nekatere novine neko zanimljivo poročilo, ki čudovito znači prejšnje delovanje rečenega urada. „Za časni, a vender kaj delavni načelnik novinarske pisarne, dvorni svetovalec Grüner, je za cesarja pripravil „doklad“ ali predlog, nasvetujoč, da imajo vsa ministerstva važne namere in naredbe, važne sklepe in dogodke, sploh vse važne stvari poročati novinarski pisarni, da bo ta lože in zmerom jednako navdihovala časopise ter jih z obilnejšimi dopisi obisipala. Ministerski zbor je že odobril ta predlog in za gotovo se je nadejati tudi cesarjevega potrdila. Tako bode navdihneno časopisje zopet zadobilo nekdanjo veljavo; to je bilo po pravici izgubilo, ker je za časa ministra Schmerlinga po gostem dogodbe

napak zavijalo in tudi vsled navskrižnosti v ministerstvu pogostem celo nasprotujoča se poročila razširjalo; v najnovejšej dobi pa celo poznalo ni vsakdanjih dogodkov.“ Tako je novinarska pisarna branila padlega Schmerlinga, prejšnjega svojega načelnika, le da je Grünerja proslavljala. To naj si čitatelj vsekakor zapomni, zapazil pa je gotovo tudi, da je novinarska pisarna Dunajska z rečenimi besedami obsodila vsaj prejšnje svoje delovanje. V marci leta 1866 se je novinarska pisarna zopet prestrojila ter zopet postala posebni oddelek ministerstva upravnega področja. Načelnik jej je bil ministerski svetnik Hell. S tem sta delovala ministerski tajnik Falke in dvorna svetovalca Lackenbacher in Weiss von Starkenfels. Malo pozneje jej je bil Falke voditelj, od leta 1873 pa dvorni svetnik Erb. Ministerstvo zunanjih zadev je je imelo in ima še posebni oddelek za časopisje, katero baje še vodi baron de Pont.

Ako že načelnikov „novinarskega urada“ (morebiti je ta beseda primernejša od

pobrali na tisoče človeških žrtev, smatrati smemo le kot opomin, da smo podrejeni neukrotljivim silam narode. Nadaljevalo se je v Evropi ono diplomatsko krtovo delovanje starega a še neumornega Bismarcka, kateri v opravičenej skrbi za obstanek z ne baš npravnimi sredstvi poveljano Nemčijo, pripravlja za neizogibni slučaj zopetne nemško-francoske in morda rusko-nemške vojne veliko alijanco proti tema dvema Nemčtu najbolj nevarnima državama. Zato smo videli tekom leta romati srbskega in rumunskega kralja in celo bolgarskega kneza v Berlinu; prišel je na nemška tla španjski kralj, kateremu je pohod vrnil sam nemški cesarjevič. A ne dovolj temu je cesarjevič po španjskem potovanju podal se v Italijo, in se na občno začudenje poklonil papežu, gotovo z namenom, da umiri verski čut nemških katoličanov.

Francija je vsaj na videz omrežena od vseh stranij in sploh za ofenzivo proti Nemčiji sama za-se preslaba, sicer pa tako silno oborožena, da bi v defenzivi se gotovo uspešno branila. Zaradi tega si bode celo Bismarck dobro premislil, predno bo iskal povoda do nove vojne s Francosko, zlasti, ker so vse v mirovnem času sklenjene alijance negotove in ker odločilni trenutek marsikaj predrugači, kar so tkali in ugibali diplomatje pri zelenej mizi.

V Moskvi se je letos z nečuvnim sijajem vršilo kronanje cesarja Aleksandra III. Po groznem umoru nesrečnega očeta v 13. dan marca 1881. je prestolonaslednik več nego leto dnij čakal, predno si je v Moskvi belokamenoj, v starodavnem Kremliju dvignil na maziljeno glavo krono samodržcev ruskega carstva. V tem času se je povrnil vsaj na videz mir v državo in decimirani nihilisti prenehali so biti neupogljivo strašilo. V notranjej upravi se na Ruskem ničesar ni spremenilo, toda velikanška država se vidno razvija, domača industrija raste v čudovitih razmerah; trgovina se vedno bolj širi v sosednjo Azijo in deloma tudi v Evropo, ter kaže silovito energijo in inicijativo slovanskega duha. Mej političnimi strankami je zdaj najuplívnejša staroruska. Predrzno bi bilo soditi, hodí li ta stranka po pravem potu in ali bi morda ne kazalo tudi v Rusiji, po vzgledu zapadne Evrope, dati narodu nekako omejeno pravico sodelavanja pri zakonodajstvu. Prepuščati moramo razsodbo o tacem preustroji države ruskim patrijotom ter se smemo zanašati, da imajo gotovo najpoštenejšo voljo poveljčati in osrečiti svoj narod, katerega naravo oni najbolj poznajo, kateri pa je nam, ki smo vzrastli v zapadno-evropskih nazorih, deloma zagonetka.

Kako so se notranje razmere v Avstriji v tem letu razvijale ali uprav ostale nespremenjene, nam je vsem znano. Več ko štiri leta je že Taaffejeva vlada na krmilu, v koliko pa se je pod njo avtonomistična stranka, sedanja večina državnega zbora, ukrepila, pokazale bodo nove volitve, katere se utegnejo vršiti že v prihodnjem letu. Da bi le ne prinesle večini kaknega iznenadenja in da bi se premala energija vlade ne maščevala nad onimi, ki

prejšnje) pisatelj ne more natančno naznaniti, tem menj more naznaniti razne najetnike, ki so zadnjih 25 let v Avstriji javno mnenje delali in pačili in sploh motili. Kdor koli krene z ravne ceste v stran, prej ali poslej, bolj ali manj zaide. Tako se godi povsodi najetim pisateljem novinarskega urada. Uzvišen je poklic pravega pisatelja. Pravi pisatelj pa ni oni, ki mnogo ali spretno in uglajeno piše, ter na vse strani svoje misli razvija; pravi pisatelj je le oni, ki pisateljuje, ker ga srce k pisateljstvu sili, ki je vestno seznanil se z gradivom, s predmetom, katerega ima obravnavati, ki piše, kot zahteva njegov predmet, ki piše, kot mu velevala srce, ki piše po svojem čistem prepričanju. Ne da se tajiti, da je imel in še ima novinarski urad mnogo kaj spretnih in zelo nadarjenih pisateljev, časopiscev. Pri raznih spretno osnovanih in dovršenih člankih (sestavkih in razpravah) občudujemo njih nadarjenost. A vse njih delovanje se nikakor ne strinja z bistvom pravega pisateljstva. Kdor ne pisatelj iz poklica, ampak pisari po zapovedi, po danem mu

so jej že toliko dovolili, da jim skoraj nič več ne preostaje.

Mej avstrijskimi Slovani smejo Poljaki res biti zadovoljni. Njihov jezik ima popolno veljavo od najnižjega do najvišjega urada, od najnižjega do najvišjega učilišča, poleg tega se dolge železniške proge zidajo na državne stroške v njih deželi. Tudi Čehi se radujejo, da imajo zdaj česko univerzo, prav ponašati pa se smejo, da so si postavili monumentalno poslopje, česko gledališče v Pragi, katero pričuje o žrtvoljbnosti českega naroda.

In če se ozremo po slovenskih pokrajinah, imamo tudi mi Slovenci nekaj veselih dogodljajev zaznamovati, kateri po našem mnenju presegajo neprijetne, tako da smemo narodno bilanco leta 1883. vsaj deloma imenovati ugodno. Pri slavljenji šeststoletnice se je povsod pokazala probujena narodna zavest, in presvetli cesar je imel povsod, kjer je stopil mej Slovence, priliko se prepričati o nemejenej udanosti in ljubezni slovenskega naroda do milega vladarja in preslavne cesarske hiše, pa tudi o ljubezni tega naroda do svojega jezika in svojega narodnega svojstva.

Na Kranjskem se je letos podrla poslednja trdujava nemškutarstva, to je deželni zbor, pa ne vsled kacega vladnega pritiska, ampak ker je dotekla njegova postavna doba. Razpust v poslednjem trenutku je bil tedaj le bolj formalen, ker bi se sicer volitve ne mogle o pravem času vršiti pred cesarjevim prihodom, a stari zbor bi tiste dni ne smel več zborovati, ker bi že bil brez mandata. Deželni zbor kranjski dobil je letos spet svojo narodno večino, katere, upamo, da nikdar več ne bode zapravil.

Menj srečni so štajerski Slovenci, ki se morajo z vsemi postavnimi sredstvi boriti za svojo narodnost, a dasi po svojih poslancih podpirajo vlado, ne najdejo one protipodpore, katera bi se jim morala davati že v vladnem interesu. Tem bolj se mora pohvaliti njih neumorno delovanje na političnem in materijalnem polju. „Slovensko društvo“ se odlikuje mej vsemi jednacimi društvi po svojej živahnosti in odločnosti. Sklicalo je tekom leta štiri večje shode in sklenilo jako važne resolucije in prošnje do vlade in državnega zbora. Tudi narodni denarni zavodi, hranilno-posojilne zadruge so se za štiri pomnožile, tako da jih je že deset na Slovenskem Štajerji. Poleg teh pa spodnje štajersko sadjerejsko društvo v Šent Jurji, hmeljarsko društvo v Žavci in kmetijske podružnice marljivo pospešujejo umno kmetijstvo.

Goriški Slovenci so nas letos iznenadili z izredno disciplino pri volitvah za deželni zbor. Doslej smo dostikrat imeli povod pritožbam zaradi premalo stroge discipline na Goriškem, a letos so slovenski volilci kot jeden mož stali za narodne kandidate. Slava jim! Nerušljiva narodna sloga in dosledna delavnost jim je porok boljše prihodnosti.

Tudi v Istri se je v kljub čudnim nazorom Tržaških vladnih krogov narodna zavest tako probudila, da je pri deželno-zborskih volitvah zmagalo

navodu zoper svoje prepričanje, ta je slepar. Tak pisun, naj bode še bolj spreten in zveden, ni samostalen pisatelj, ampak le orodje je v tuji roki, ni javni besednik (kot bi po svojej spretnosti lahko bil), ampak hlapčuje drugim. Po danem mu ukazu, po migljaji mora kako reč sedaj hvaliti, sedaj jo karati in grditi, sedaj jo svetu razpenjati, sedaj zakrivati, sedaj na široko in debelo o njej ropotati, sedaj pa o njej popolnem molčati, s kratka znati mora občinstvo mamiti z molčanjem in kričanjem, z besedami in njih pomeni. Takega pisuna prešine neki hlapčevski duh, da prestopa spodobne meje celo takrat, kedar zagovarja kako dobro stvar. Jednako tudi ravna, da bi se drugim prikupil, da bi si naklonil nekaj posebnega dobička. Če se že spretni pisatelji s tem plačanim delovanjem tako popačijo, kaj bi pač pričakovali od črede onih pisarjev, ki brez vseh spretnostij, brez vsega poklica za pičlo plačilo kar naravnost radi lažejo in bedarije izmišljajo, da si le utešijo kruleči želodec. Kdo bi po tem povpraševal še po njihovih imenih! (Dalje prih.)

pet narodnjakov, v nekaterih okrajih pa so le vsled lahonskega pritiska tačas še narodnjaki v manjšini ostali. Vsekako Istra, če prav tužna, za Slovence še ni izgubljena, ravno tako ne Trst, kjer narodna društva s lepim uspehom delajo. Še celo na Koroškem pojavljajo se zdaj pa zdaj tu in tam iskricice narodne zavesti, pogreša se le posvetna narodna intelgenca, da bi stala na čelu narodnemu gibanju. Dogodki doteklega leta na Štajerskem, kakor na Primorskem in Koroškem nalagajo nam, da moramo v bodoče bolj skrbno čuvati te naše skrajne trdnjave; opominjajo nas, da ne smemo nasprotnikom pustiti niti jedne pedi zemlje, niti jedne slovenske duše, ti dogodki nas pa ob jednom tudi karajo, da smo doslej bili premalomarni, preveč neskrbni.

Konečno nam je še dolžnost, da se spominjamo onih narodnih mož, katere nam je tekom leta vzela smrt iz naše srede. Zlasti štajerske Slovence je hudo zadela izguba dr. Kočevarja v Celji in Mihe Hermannna. Ocenili smo v našem listu, kolikor skromni prostor dopušča, njijine zasluge, a želeli bi bilo, da bi Mohorjevo društvo objavilo obširneje životopise. Slovenski narod jima bode ohranil hvaležen spomin, in če nesto doživela popolne zmage svojih idej, lahko sta z mirno vestjo zatisnila oči, kajti ostala sta do poslednjega trenutka čista, neupogljiva, zares uzorna značaja. Naj njijin vzgled vzbuja v Slovencih dosti posnemalcev in potem se nam ni bati — tujčeve pete.

S to srčno željo jemljemo slovo od starega leta in kličemo novemu: Da si nam dobro došlo in bi nam srečno bilo!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 31. decembra.

Kako znajo nemški liberalci biti pravični Slovanom pokazali so zopet pretekli petek pri seji **Pražke** kupčijske zbornice, v kateri imajo večino. Na dnevnem redu je bilo posvetovanje z stran razpisa tajniške službe. Poročevalec Tempsky je predlagal, da se opusti pri razpisu pogoj znanja obeh deželnih jezikov, ter se samo daje prednost tem, ki so zmožni obeh deželnih jezikov pri sicer jednakej kvalifikaciji. Čeh Bondy je predlagal, naj se brez razpisa nastavi dr. Haas, ki je zmožen nemščine in češčine, in je dalj časa zbornični koncipijent. Ta predlog je nemška večina zavrgla. Na to je dr. Gregr predlagal, da se mora staviti pri razpisu pogoj znanja obeh deželnih jezikov, ker je Praga središče celotnega českega okrožja. Če pa se zavrže njegov predlog, bodo Čehi prisiljeni obrniti se na vlado, da ona upelje tu jednakopravnost ter zbornico prisilili, da bode morala vse v obeh jezikih poročati in objavljati. Zanimljivo je pri tem posvetovanju to, da je predsednika, ko je nazadnje začel nekaj nemško poročati, dr. Gregr opomnil, da mora tudi v češčini, vladni zastopnik pa je potegnil z Nemci češ, da je samo dovoljeno, pa ne zapovedano poročati v obeh jezikih. Res lepa jednakopravnost pod Taaffejevo vlado! — „Pokroku“ se brzojavlja z Dunaja, da je dr. Miroslav Tyrš imenovan izrednim profesorjem modroslovne fakultete českega vseučilišča v Pragi.

V petek bil je v **hrvatskem** saboru na dnevnem redu predlog Vojnovića o prelomljenji ustave. Debata je bila jako burna, ni manjkalo hudih napadov na magjarsko vlado in njene privržence. Pri glasovanju po imenih dala se je pa prednost indimnitetnej predlogi. — Narodna stranka je sklenila 28. t. m. verificirati krajiške poslance, ravno tako tudi Mihalovičeva skupina. — Srbski klub si je postavil za svoj program, pospeševati razvoj srbskega naroda na Hrvatskem in v Slavoniji, braniti narodno avtonomijo in podpirati srbske šole in je izjavil, da stoji na temelji ogrsko-hrvatske nagodbe.

V soboto predlagal je baron Živković, da naj bi se poročilo verificacijskega odseka popravilo in potem krajiške volitve en bloc odobrile; opozicija mu je besedo večkrat prestrigla. Medaković želi, da bi krajiške volitve sami krajiški poslanci verificirali. Na to se prečita izjava krajiških poslancev, s katero se pravno zavarujejo proti postavam, pri katerih Granica ni sodelovala. Debata o verificaciji se je v soboto končala, zagovor predlagatelja in poročevalca pa se je odložil na nedeljo, tako tudi glasovanje. Koncem seje interpeloval je Pisačić, zakaj se službe sekcijskih načelnikov in drugih političnih uradnikov neso še namestile. Ivič interpeluje o magjarskem upravnem jeziku na hrvatskih železnicah in o magjarskeje zastavi na hrvatskih parnikih.

Pri konečni obravnavi zaradi oskrbenja dvojezičnih grbov bilo je izmed osem zatožencev pet oproščenih, trije pa izročeni redarstvenemu oblastvu v kaznovanje. To milo ravnanje napravilo je jako dober utis.

„Pester Lloyd“ poroča, da je v **Mostaru** izmed 100 vojaških novincev, ki so bili uvrsteni v 5. stotnijo, jih pobegnilo 19 v goré in pridružilo se roparski četam. Tudi se roparski napadi v največjem času jako množé po Hercegovini, že v več krajih bile so praske z vojaki. Vse kaže, da Bosna in Hercegovina ne bosti še tako kmalu pomirjeni. — **Razmere** v Krivošijah se pa tudi neso zboljšale; razven kakih 100 prebivalcev, ki so se konec poletja vrnili domov, ostali so vsi drugi v Črnejšgori in še nič ne mislijo na povrnitev, dasi je vojaška sodnija s temi, ki so se vrnili, kaj milostljivo ravnala in zdaj oblastva skrbé zanje, ker neso nič pridelali in so njih hiše razdejane.

Vnanje države.

Srbski kralj je podelil generalu Nikoliću veliki križ Takovskega reda, ker je uspešno ukrotil zadnji ustanek. — Tudi je izdal manifest na vojsko, v katerem poudarja, da je storila svojo dolžnost pri pomirovanju ustaje ter je dovolj jasno pokazala, da se na njo sme zanašati kralj in domovina. — Kakor se brzojavlja „Politiki“ iz Zemuna, je ruski poslanik v Belemgradu zahteval zadostenje zato, ker so srbski dopisniki trosili laži, da je on zakrulen v poslednji ustanek.

Ruski poslanik v Parizu, grof Orlov, prišel je 28. t. m. v Hamburg in podal se je od tod h knezu Bismarcku v Fridrichsruhe. — „Germaniji“ se piše iz Petrograda, da kmalu odstopi vojni minister Vannovski, in na njegovo mesto pride Loris Melikov. Namesto Reuterna pa postane Miljutin predsednik ministrskega sveta. To bi bilo novo znamenje, da Rusija nastopi svobodnejši pot. Pa težko, da bi se to uresničilo. — Načelnika tajne policije, podpolkovnika Sudejskega, našli so pred sinoči usmrtenega na ulici, njegovega pomočnika pa težko ranjenega; po drugih poročilih se je pa to zgodilo v nekej hiši blizu Nevskega prospekta. — Zdravje ruskega carja se je po poslednjih poročilih dokaj zboljšalo. Kdaj se pa car povrne v Petrograd, se še ne ve.

Stanje v **Albaniji** ob črnogorskeje meji se je dosti zboljšalo. Albanci so nekoliko prestrašili se turške vojske, nekateri so se pa dali podkupiti z denarjem, da se ne bodo ustavljali reguliranju črnogorsko-turške meje. — V mitriditskih gorah se pa nemiri množé, ter so načelniki rodov in duhovniki sklenili prositi turško vlado, da jim pošlje zopet Prek Bib Dodo za kapitana, kajti kajmakam je popolnem nezmožen pomirit upor. Misi se, da Hadji Osman paša odpošlje v gore nekaj vojske, da naredi red, kar Skadarski guvernér Hafis paša radi bolezní ni mogel.

Ivan Petrov je imenovan finančnim direktorjem v **Vzhodnej Rumeliji** namesto Gošova, ki pride za ravnatelja narodne banke v Sofijo. — Poveljnik vzhodnorumeljske vojaščine, Streckor, je demisioniral, na njegovo mesto pride general Borthwick, ki je dozdej bil načelnik žandarmerije. — Letos poteče petletna doba guvernerstva Alekopaše. Visoka Porta namerava v sporazumljenju z vevlastim podaljšati mu guvernijsko dostojanstvo za bodočih pet let.

Dopisi.

Iz Gorice 26. decembra. [Izv. dop.] V dan 30. decembra imelo bo goriško bralno in podporno društvo tretji občni zbor s sledečim dnevnim redom: letno odborovo poročilo, računski sklep za 1883 in proračun za 1884 l., imenovanje častnih udov, volitev novega odbora in posamični predlogi.

Odborovih sej je bilo v minulem letu 21, različnih veselí priredilo je društvo 12, štelo je koncem novembra 1883. l. 23 podpirateljev, 149 rednih podpornih, 49 izrednih podpornih, 43 domačih bralnih, 22 zunanjih bralnih udov, ukup 286 udov. Danes šteje društvo pa že nad 300 udov. Dohodkov je imelo društvo 1740 gld. 15 kr., stroškov 731 gld. 52 kr., gotovine ima tedaj 1008 gld. 63 kr. Če prištejemo temu še pohoštvo in aktivne zastanke, tedaj znaša društveno premoženje nad 1350 gld. Posebej pa ima še društvo nabranih nad 250 gld. za zastavo, katero si bo omalilo in najbrže v teku leta 1884 slovesno blagoslovilo.

V noči od 27. do 28. t. m. umrla je na porodu gospa Marija Fabijanijeva, rojena Pečenko, v 15. letu svoje starosti, soproga poštnega uradnika, odoljuba, ki žaluje po dragej družici. Ta žalostna

vest vzbudila je po mestu senzacijo. Udarec pa ni zadel le soproga, temveč tudi očeta, narodnega vinskega trgovca, ki je pred letom zgubil tudi nadejalnega sina duhovnika. Občudevanja vredno je, s kako udanostjo v voljo božjo prenaša huda udarca.

Politično društvo „Sloga“ sklisuje za prihodnji četrtak odborovo sejo, v kateri določi poročilo, dan in dnevni red za občni zbor. Kakor slišimo, namerava društvo zopet odposlati ministerstvu različne prošnje za duševni in gmotni razvoj goriških Slovencev, o katerih bomo poročali o svojem času. Hvale vreden je tudi namen, da se da tiskati in med društvenike razdeliti poročilo o delovanju društvenem.

Za „Mir“ se je nekoliko storilo, žalibog da ni mogoče bratom na Koroškem v istej meri na pomoč prihiteti, kakor bi želeli. Potreb je doma mnogo; nabiralo se je in se še nabira za „Narodni dom“, za otroške vrte, za Kocijančičev spomenik, za rankega Pirca spomenik, za pogorelce v Koritnici, treba je kupovati srečke za „Narodni dom“, plačati naročnine za narodne liste, ustopnino za narodna društva itd. Bratje na Koroškem naj bodo uverjeni, da damo iz srca, akopram malo; sicer pa ne zabimo, da njih stvar je tudi naša stvar.

Konečno izrekamo še prošnjo, da bi tudi drugi Slovenci naš tednik „Sočo“, ki prav dobro napreduje, duševno in gmotno podpirali, ter ga po možnosti širili.

Iz Celja 29. decembra. [Izv. dop.] (Nekaj karakterističnih dogodkov pri občinski volitvi Celjske okolice.) Fakta sem vam tako že pisal, pa se ve da gola fakta, brez kričanja: „terorizem“, „unterdrückung“, „gewaltakt“ itd., k čemer bi imeli gotovo dovolj uzrokov. A mi ponosno prepuščamo tako kričanje nasprotnej stranki, mi smo le beležili, kar se je godilo in naznanili, da se bomo proti postopanju volilne komisije pritožili, kar smo že storili navajaje gola fakta. Ko sem prišel v volilni lokal, bilo je že vse polno ob 1/2 9. uri: in kakor nalašč stali smo mi na desnej, nemčurji na levi, vsaka stranka do sredi sobe segajoča. Ob 9. uri začne Stibeneg (kot vodja volilne komisije) nemški čitati dotične paragrafe iz volilnega reda, in ko to konča, zadoni iz desnice zahteva, da tudi mi hočemo v svojem jeziku slišati, kar se je bralo. Stibenik potem res skvasa dotične paragrafe tudi slovenski.

Volitev se začne. Videlo se je takoj, da je volilna komisija prav nevoljna, ker je vladni komisar navzoč, jaz sem sam pri sebi mislil: to je ravno tako, kakor takrat, ko sem bil nekomu sekvest. Skazoval mi je sicer čast, pa vender sem videl, da bi se me bil rad otesel, da bi sam zamogel s pridelki ravnati po svojej volji.

Prvi s pooblastilom pride dr. Glantschnigg namesto neke kmetске posestnice, ob jednom prezentira tudi od tiste posestnice narodnjak pooblastilo novejšega datuma, namreč od decembra, (Glantschniggovo pooblastilo je od septembra), a takoj naznani Stibeneg sledeči sklep volilne komisije: „Wie ich den H. Dr. Glantschnigg kenne, ist diese Vollmacht auf legale Weise erwirkt worden“, novejša dobila so se le vsled hudega pritiska, „und ich beantrage, dass wir nur die Vollmachten ältern Datums gelten lassen“, in se obrne do drugih udov volilne komisije, ki prikimajo. Jeden izmed teh še pristavi logično, da to je čisto prav, kajti, če kdo deseterim svoje posestvo proda, velja le prva prodaja. „Wir gratuliren zu dieser Rechtsanschauung!“ Slabo je res, da se Stibeneg v 20 letih svoje prakse v odvetniškej pisarni ni mogel več naučiti in tudi ne od svojega sedanjega šefa dr. Schurbi-ja. Kmetje si bodo pač premislili hoditi vprašat za svet v takšno pisarno, kjer vladajo taki nazori, in v katerej je vrhu tega šef in uradnik zagrizen nasprotnik slovenskim kmetom. —

Volil je torej dr. Glantschnigg, pomagal ni noben protest, in tudi to ne, da je omenjena posestnica uročila preklic prejšnjega pooblastila, kakor vladni komisar omeni, pri c. kr. glavarstvu, potem pri volilnej komisiji samej, ter terjala pooblastilo od tistega nazaj, komur ga je dala, določno rekoč, da je le novejšo pooblastilo veljavno.

Hitro po tem prideta zopet dva s pooblastilij Mice Šriberjeve. Nemškutarček imel je pooblastilo od septembra, g. Veršec pa od 16. decembra t. l. Stibeneg izjavi: saj smo že sklenili, da veljajo starejša pooblastila, vladni komisar terja za vsak slučaj posebni sklep, kar pa komisiji ne dela nikake preglavice. Stibeneg pravi: „einverstanden“, drugi prikimajo, „also einstimmig“. Veršec energično protestuje proti takemu postopanju in omeni, da je v njegovem pooblastilu Mica Šriber odločno preklicala prejšnje; vladni komisar g. Felicetti se o tem prepriča in naznani prvi svoj protest, kar je potem še v 21 enakih slučajih ponovil. Doktorand g. Vrečko pripelje posestnico, katera je dala njemu pooblastilo, osobno pred volilno komisijo, in vrla mati slovesno preklicé pooblastilo, s katerim je volil nemškutarček. He, zakaj pa tukaj ne kričite o „Gewaltakt“, kakor ste kričali o volitvah v Brnu? — Taka je nemčurska poštenost in doslednost.

Iz Postojne 28. decembra. [Izv. dop.] Vsakemu je znana naša sloveča jama in gotovo moramo biti ponosni na naš naravni čudež, posebno, ker nam le-ta v novejšem času jako lepe dohodke donaja, tako, da se naša tržna občina, kar se tiče materijalnega stanja, zamore če ne prva, vsaj jedna prvih imenovati. Ne bom razlagal pravic Postojnskega trga do jame, rečem le, da so le-te naravne, pa da je kljubu temu tukaj že od leta 1829 vsled najvišjega sklepa oskrbníštvo, obstoječe iz občinskega gospodarskega odbora pa iz tukajšnjega čislanege gospoda c. kr. okr. glavarja, pa nekaterih družih gospodov politične oblasti. Le-to oskrbníštvo ima skrbeti za olepšavo jame in povzdigo prometa; jamski zaklad ima blizu 40.000 gld. premoženja naloženega v vrednostih. Kako je to oskrbníštvo, ni moj namen govoriti, obrnem pa se v imenu večine pravih Postojnskih tržanov, katerim je blagor Postojnskega trga na srcu, odločno proti nekej notici v „Laib. Ztg.“ št. 286 od 14. t. m. [V tej številki omenjenega lista je izrečeno, da se je osnovalo društvo, katero se je ponudilo, da prevzame Postojnsko jamo za več let v najem. Reče se nadalje, da ima društvo zadosti kapitala in pripomočkov in slednjič se še celo trdi, da je predsednik oskrbníštva, visokočislani g. glavar, s tem predlogom popolnem zadovoljen. Mi zamoremo to le odločno zavrniti, to so fraze in humbug, s katerimi se hoče na merodajne ljudi za odločitev te zadeve uplhati. Imamo tukaj dva tujca, Švicarja, katera sta se ugnezdila v našem lepem trgu, sezidala velik in po svojej draginji znameniti hotel, katera sta na stotine tujcev od Postojine odvrnila vsled prevelike draginje.

Le tema gospodoma, katera sta tudi v gori omenjenem društvu, gre jako trda in jama je še jedini in zadnji klin, kateri bi ju obdržal propada. Po mnenju teh pospudov naj bi pot v jamo peljal čez „grand hôtel pension d' Adelsberg“. Fraza: „Hebung des Fremdenverkehrs“ je le formalna, za katero se pa skriva zgolj dobičkarija in popolno izmolzenje jame ter trga Postojnskega. V tem vi-težkem (?) podjetji jih pa, razume se samo ob sebi, gosp. dr. Deu zelo podpira. Od kod pa pride notica v „Laib. Ztg.“, odgovorimo prav lahko: od g. Proglerja, od družega ni mogoče, kajti le-ta je bil 13. t. m. v Ljubljani. Društvo ima dovolj kapitala, pravi nadalje omenjena notica. Kaj pa jama Postojnska, nema dovolj kapitala, da zamore oskrbníštvo potrebno ukreniti? Ali se ni od tega časa, kar obstoji oskrbníštvo jame, čez 30.000 gold. za olepšavo jame itd. izdalo, pri vsem tem pa še blizu 40.000 gld. premoženja ostalo? Trdi se, da je visokočislani gospod c. kr. okr. glavar za to podjetje vnet, mi pa le to rečemo, da gospoda glavarja dobro poznamo in da mu že toliko previdnosti pripisujemo, da sam sebi ne bode nezaupnice dajal s tem, da bi podpiral, da bi jama v druge roke prišla. Kar se pa tiče povzdige prometa tujcev, so pa pač ti gospodje sami krivi; storilo bi se lahko dosti in ravno g. dr. Deu bi se pri občini, zdaj ko ima le-ta toliko dohodkov, dosti skazal, toda — treba je več gibčnosti.

Konečno naj še omenim, ko bi prišla jama v

roke tega društva, zna Postojinski trg švicarska nasebina postati, kajti vsi tisti Postojinci, katerih nekateri se jedino le od jame živé, bi prišli ob službo in nastavljeni bi bili Švicarji. Jama ne bi bila v tako lepem varstvu, kakor je zdaj in, četudi društvo za poškodovanje jame in druge odgovornosti kavcijo uloží, vender se nastale škode nikoli ne morejo povrniti.

In slednjič, razen monopola, kateri bi nastal, imela bi občina morebiti, pa ne gotovo, začasni večji dohodek, po preteku najema pa gotovo izgubo. Ostanimo torej pri starem in trkajmo tam, kjer je na mestu; da pa pri tem ostane, potrudili se bomo gotovo, kajti protestirali bodemo do najvišje stopinje proti nameravanemu monopolu.

O tej važnej stvari znamo še par besed iz pregovoriti.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini Razvanjski 200 gl. za dozidanje šolskega poslopja.

— (G. prof. Erjavca Mineralogijo) potrdilo je ministerstvo kot učno knjigo za nižje razrede srednjih šol. Začetkom prihodnjega šolskega semestra poučevalo se bode že po tej knjigi.

— (Odvetniška zbornica kranjska) imela je včeraj sejo, pri kateri so bili voljeni naslednji gg.: Predsednikom dr. Fr. Supantschitsch, podpredsednikom dr. Alfonz Mosché; odborniki: dr. Anton Pfefferer, dr. Josip Sajovic, dr. J. Suppan, dr. Valentin Zarnik. Namestnikoma: dr. Fran Munda, dr. Fran Papež. V disciplinarni sovet: Predsednikom dr. Fran Supantschitsch; disciplinarnimi svetniki: dr. Jan. Mencinger, dr. Fran Munda, dr. Anton Pfefferer, dr. Valentin Štempihar, dr. Josip Suppan, dr. Valentin Zarnik. Namestniki: dr. Eduard Deu, dr. Fran Papež, dr. Ivan Pitamic, dr. Josip Rozina. Zbornično odvetništvo: dr. Robert pl. Schrey in kot njegov namestnik dr. Karol Ahačič.

— (Okrajni zastop v Gornjem gradu) sklenil je peticijo na vlado, da se uvedó ženitne licence in da se izda jezikovna naredba.

— (Jour fixe) Sokolov bode v soboto 5. prosenca l. 1884. — O programu in podrobnostih tega zabavnega večera poročalo se bo prihodnjič.

— (Potres,) srednje močau, čutili smo v Ljubljani danes zjutraj ob 2. uri 37 minut.

— (Limance) nastavljajo mladi dečaki pod Tivoli in lové naše drobne tice pevke. Opozorjamo dotične mladiče, kakor tudi njih stariše in skrbnike, da v bodoče to opuste, sicer se jim je nadejati zlih nasledkov.

— (Ničnostna obravnava) bode pri kasacijskem sodišči na Dunaji v 18. dan januarja 1884. Obravnava se o ničnostni pritožbi urednika „Slovenskega Gospodarja“.

— (Telegrafna vodstva) v Trstu, Zadru Brnu, Pragi in Lvovu in c. kr. brzajavne glavne in okrajne blagajnice na Dunaji, v Linci, Gradci, Inomostu, Trstu, Zadru, Brnu, Pragi, Lvovu in Črnovicah prestanejo z današnjim danem in se njih poslovanje izroči c. kr. poštanim ravnateljstvom, oziroma blagajnicam poštaih ravnateljstev.

— (Narodna Čitalnica v Črnomlju) priredi dne 1. januarja 1884 zabavo. Spored: 1. „Večerna“, čveterospev. 2. „Najlepši dan“, deklamacija. 3. „Glub mora biti“, burka v 1 dejanji. 4. Velika loterija. 5. „Strunam“, čveterospev. 6. Komični prizor. 7. Ples. Začetek ob 7. uri zvečer. K udeležbi uljudne vabi odbor.

— (Razpisano je mesto) deželnega živinozdravnika pri c. kr. deželnej vladi v Ljubljani. Prošuje do 25. januarja 1884 na c. kr. deželno predsedstvo za Kranjsko.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ormož 29. decembra. Sijajno obiskovani občni zbor „Sloge“ je v navzočnosti vladnega komisarja Premersteina namesto pokojnega

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Hermannu navdušeno proglasil za kandidata Božidara Raiča.

Dunaj 31. decembra. V farnej cerkvi v okrajni Favoriten bila je včeraj zvečer proti misijonskemu pridigarju redemptoiristu Hammerlu mej njegovo pridigo demonstracija. Žvižganje, sikanje in lučanje kamenja v prižnico, prouzročilo je paničen strah mej tritisoč navzočnimi. Krivi krik, da gori, pomnožil je še ta strah. Sedem osob je v gnječi ranjenih, policija je zaprla dva delalca, ki sta metala kamenje. Več osob bode še dejanih v zapor.

Kajiro 31. decembra. Posadka v Gezi-reh odbila je 28. t. m. napad ustajnikov, kateri so imeli velike izgube.

Tujci:

dne 30. decembra.

Pri Slouu: plem. Gutrath z Dunaja. — Globočnik iz Kranja.

Pri Malici: König z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
29. dec.	7. zjutraj	743.94 mm.	— 2.0°C	sl. jvz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	743.36 mm.	0.0°C	sl. sev.	obl.	
	9. zvečer	743.80 mm.	— 2.6°C	sl. vzh.	obl.	snega.
30. dec.	7. zjutraj	744.58 mm.	— 2.0°C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	746.68 mm.	— 0.4°C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	746.81 mm.	— 2.8°C	sl. svz.	jas.	snega.

Srednja temperatura obeh dnij je znašala — 1.5° in — 1.7°, oziroma za 1.4° in 1.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 31. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79	gl.	05	kr.
Srebrna renta	79		70	
Zlata renta	98		65	
5% marcna renta	93		75	
Akcije narodne banke	843		—	
Kreditne akcije	991		80	
London	21		—	
Šebro	—		—	
Napol.	—		60	
C. kr. cekini	—		70	
Nemške marke	—		30	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gl.	121	50
Državne srečke iz l. 1864.	100	gl.	167	—
4% avstr. zlata renta davka prosta.	98		85	
Ogrska zlata renta 6%	120		85	
„ „ 4%	88		70	
„ „ 5%	85		80	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104		—	
Dunava reg. srečke 5%	100	gl.	115	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119		25	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	103		40	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104		75	
Kreditne srečke	100	gl.	173	—
Rudolfove srečke	10		19	75
Akcije anglo-avstr. banke	120		110	—
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	218		25	

Prijateljem in znancem

vošči

srečno novo leto
rodbina Mosché.

(814)

Karol Gallé-tova rodovina

vošči po tem potu vsem prijateljem in znancem

srečno novo leto!

Bistra, v 31. dan decembra 1883.

810)

Priznano nepokvarjeno, izvrstne

voščene sveče

izdelujejo (652—14)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom nastopi

„ŠKRATA“

zabavno zbadljiv in šaljiv list,

izhajajoč 2krat na mesec, svoj II. tečaj. Razen kratkih povestij in raznovrstnega zabavnega in satiričnega gradiva prinašal bode tudi, kakor preteklo leto, lične podobe. Tudi „ŠKRATA“ je nezavisen list, kajti zavisea je jedino od dobrega humorja in od naklonjenosti svojih naročnikov, do katerih se obrača s prošnjo, da ga tudi v prihodnjem letu s sodelovanjem in naročbo podpirajo, da bode vsestranski ustrezal prevzetej nalogi.

Cena za vse leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 50 kr., za četrt leta 80 kr. Posamezne številke po 15 kr.

Uredništvo in upravnništvo „ŠKRATA“
v Ljubljani, „Narodna Tiskarna“.

1000 litrov

izvrstnega žganja, pravega tropinca

prodaja po nizkej ceni (776—10)

Fran Bratina, posestnik iz Ustja pri Ajdovščini.

Kakovost in cena žganja se pošilja na zahtevanje franko.

Knjigovodja,

ki je slovenščine in nemščine v besedi in pisavi popolnem zmožen, v trgovinskih zadevah zveden in zanesljiv, vzprejme se s povoljnimi pogoji v jednej fabriki na Kranjskem. Prosilci, ki znajo tudi francoščino ali pa italijanščino, imajo prednost.

Dopisi z naslovom „Knjigovodja“ naj se oddajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“ (809—2)

3000

2 (788—5)

ostankov prepróg

(po 10—12 metrov) pošilja po poštne povzetji —
ostanek po 3 gl. 80 kr.

L. Storch, tovarnik v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zameniti.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper boleznin na vratu, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Krensier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann, V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjeh Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljen varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemalej teh znakov istinitosti, naj se zavržejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—120)